

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Vulpi din Iakutia

Foto: V. Protopopov

Începînd cu numărul viitor:

TEHERAN 1943

Memoriile unui translator
la Conferința „celor trei mari” de V. BEREJKOV

ANUL XXV

(1248)

14 FEBRUARIE 1969

TEATRU

Cinci puduri de dragoste

Afectat de concedierea-i nedreaptă de la conducerea teatrului „Odeon“, Jean-Louis Barrault se îmbărbăta într-un interviu cu remarcă: „În definitiv teatrul nu-i o chestiune de ziduri, ci de flacăra“.

Dar MHAT-ul este și o chestiune de ziduri. Flacăra arde între aceste ziduri septuagenare, care au văzut la lucru atâtea mari valori ale scenei ruse și au vegheat la nașterea unui sistem care avea să facă școală. Unitatea este indestructibilă, numele înglobează deopotrivă principii regizorale și interpretative, o atmosferă particulară de devoțiune, de dragoste exclusivistă, de solidaritate și responsabilitate cultivată pe toată scara ierarhică, de la triumvirii din fruntea teatrului — Kedrov, Livanov, Stanișin — pînă la cei mai modești slujitori (un confrate îmi povestește că într-o seară, avînd treabă, a trebuit să plece înainte de sfîrșitul spectacolului și plasatoarea a rămas consternată văzîndu-l că se ridică din scaun), cit și clădirea sobră spre care moscoviții n-au încetat să-și îndrepte pașii nici în iernile războiului, cînd aplaudau cu mîinile înghețate în sala necîlzită.

Svetlana Korokosko, o impresionantă Nina Zarecinaia

LA MHAT am văzut noua premieră a „Pescărușului“, eveniment cu rezonanțe deosebite în viața teatrală a Moscovei. Prima reprezentație a piesei lui Cehov a avut loc în 1898 și de atunci pescărușul s-a oprit pentru totdeauna, cu aripile larg desfăcute, pe cortina MHAT-ului, devenindu-l emblemă. Vechea premieră a lui Stanislavski și Nemirovici-Dancenko a fost nu numai un act de cultură, vîdînd înțuiția sigură a celor doi corifei, ci și un act de curaj: nu trecuse mult de cînd piesa înregistrase o cădere răsunătoare la Petersburg. Și totuși conducătorii tinărului teatru moscovit au riscat,

„arta
ca arta arta a.
arta arta arta a
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta art

Frumoasa acrobată Valea Șkurova face minuni pe sîrmă

grăbind afirmarea lui Cehov — dramaturgul. Bineînțeles, ei nu știau atunci că spectacolul va intra în istoria teatrului și-și legaseră doar mari speranțe de el — pentru crezul lor estetic, pentru moralul autorului grav bolnav. După primul act cortina s-a lăsat într-o tăcere mormintală, care li s-a părut interpeiților nesfîrșit de lungă. O actriță n-a mai putut-o suporta și a leșinat, ceilalți disperaseră. Dar brusc au izbucnit aplauzele și ovațiile și au crescut de la act la act cu atîta intensitate încît la sfîrșit autorului i-a putut fi anunțat telegrafic, la Ialta, un adevărat triumf.

De atunci timpul a consacrat și piesa și spectacolul, făcîndu-le loc în patrimoniul clasic.

Hotărînd să reintroducă „Pescărușul“ în repertoriul Teatrului de Artă, cu prilejul jubileului de șaptezeci de ani, Boris Livanov a evitat atît reluarea vechii mizanscene, cit și modernizarea cu orice preț. El a făcut lucrul cel mai inteligent posibil: cu sensibilitatea lui de artist contemporan, a acordat deplină încredere textului cehovian, căutînd soluțiile în interiorul lui. Fiîndcă nici un artificiu de modernizare n-ar fi putut suna mai actual decît inșeși replicile piesei: „Toate lumile, toate lumile, toate lumile, săvirîndu-și tristul lor ciclu, s-au stins... De mil de secole pămîntul nu mai poartă pe fața lui nici o flîntă vie și aceeașă lună sărmană zadarnic își mai aprinde felinarul...“ Noi, spectatorii de azi, care știm ce înseamnă primejdia atomică, care în filmele „Planeta maimuțelor“ al lui Kramer și „Sfîrșit de august la hotel Ozon“ al lui Schorm am văzut imaginea halucinantă a pămîntului pustit, sîntem mult mai sensibili la acest mesaj decît publicul din 1898. Noi, spectatorii de azi, care asistăm la cel mai efervescent proces de căutare a unor noi mijloace de expresie literară și artistică, sîntem mult mai sensibili la discuțiile din piesă despre necesitatea formelor noi și a unui conținut de idei bogat decît publicul anului 1898.

Aceasta a fost grija principală a regizorului Livanov: să dezghioace textul, să deschidă accesul către miezul lui, eliberînd melodia gravă a dramei cehoviene în toată plenitudinea și forța ei simfonică.

Forță — acesta este cuvîntul la care te surprinzi gîndindu-te în timpul spectacolului și care constituie, după opinia mea, noutatea lui cea mai frapantă. Livanov renunță la semitonurile lirico-elegiace, scoate surdina și descoperă astfel accente noi, arătînd cum se înfruntă pasiuni puternice, dînd dramatismului o tentă energică. Eroii se torturează, visînd descurajați la atingerea unei zone pure care să cultive fericirea în mod firesc, simbolul uciderii gratuite a pescărușului tîlmăcește zborul tragic al sufletelor avîntate, chinuite de dorința înălțimii și sugrumate de lanțurile neputinței, dar totul se petrece la o tensiune înaltă, cu o intensitate mistuitoare. Personajele nu se cruță, trăiesc din plin și plătesc scump hotărîrile și actele lor. Nici interpreții nu se cruță, jucînd cu dăruire totală. Sub bagheta lui Livanov evoluează o orchestră de virtuozii: Anghelina Stepanova (Arkadina), Svetlana Korokosko (Nina Zarecinaia), Irina Miroșnicenko (Mașa), E. Hanaeva (Polina Andreevna), mereu surprinzătorul Oleg Strijenov (Treplev), G. Kolciĭki (Sorin), M. Bolduman (Șamraev). L. Gubanov (Trigirin), L. Ivanov (Dorn), N. Alexeev (Medvedenko) și alții.

În sfîrșit (nu fiîndcă ar fi ultimul lucru de spus, ci pentru că nu ne mai îngăduie spațiul), Livanov a făcut un

spectacol despre dragoste, despre cele cinci puduri de dragoste de care scria Cehov la terminarea „Pescărușului“. Dragostea în diferite ipostaze, dar neapărat puternică și coplesitoare, devine un personaj și capătă un rol principal. Iubesc bărbații și femeile din piesă și prin ei iubesc Cehov, bunul și sensibilul doctor Cehov, care știa totul despre pacienții săi, oamenii, și dorea atît de mult să le ușureze durerile.

Iulia Scutaru

PORTRET

Rinduri despre Ringo

Il cheamă Giuliano Gemma, din cînd în cînd Montgomery Wood, atunci cînd, pentru mai multă „autenticitate“, genericele westernelor italiene poartă nume americane, iar admiratorii îi spun Ringo, ca unuia dintre personajele sale de succes.

Cariera, atît de solidă azi, a actorului, se datorește întîmplării. Pasiunea lui inițială a fost sportul, căruia i se consacrase cu toate forțele și cu mult talent. Boxul, înotul dar mai ales gimnastica, practicate cu performanțe remarcabile, păreau să-l destineze gloriei stadioanelor. Acolo l-a înțîlnit într-o zi regizorul Duccio Tessari, care tocmai lucra la seria a doua a filmului „Messalina“, și i-a încredințat un mic rol. Înalt, zvelt, frumos, cu o foarte fotogenică cicatrice pe obraz, Gemma n-a trecut nebăgat în seamă. Și la studiu au început să vină scrisori semnate mai ales de admiratoare, interesate să știe „cine este tînărul cu cicatricea atît de bine trucasă, pe care simți nevoia să o mîngîi și să o săruși?“

Numai că semnul delicat de pe obrazul sting al lui Gemma, care a declanșat nevoia de tandrețe a spectatoarelor, nu este rezultatul iscusinței machiorului, ci urmarea unui accident. Jucîndu-se pe un cîmp desfundat de bombardamente, Giuliano a dat peste un proiectil care a explodat.

Genul lui de frumusețe l-a destinat unui anume tip de personaj — romantic, curajos, exuberant, campion al trăirilor periculoase și hoț fără vote al inimilor. Acest personaj trece din film în film, fie că se intitulează „Adios, Gringo“, „Angelica, marchiza ingerilor“, „Un dolar găurit“, „Un pistol pentru Ringo“, „Întorcerea lui Ringo“ sau altfel, aducînd în sălile de cinema milioane de spectatori tineri.

De altfel Giuliano Gemma este un recordmen în materie de simpatie juvenilă. Scrisorile pe care le primește sînt documentele unei Italii tinere care se confesează.

I. Strijenov

CINEMA

O nevastă pentru ingerul cu tiubeteică

Amina Umurzakova este una dintre cele mai mari tragediene ale scenei și ecranului kazah. De aceea nu mică i-a fost mirarea cînd regizorul Șaken Aimanov a informat-o că scrie scenariul unei comedii și ar dori-o pe ea ca interpretă a rolului principal.

Amina Umurzakova a acceptat „în alb“ — o tenta posibilitatea de a-și încerca forțele și în alte genuri și abia pe urmă a aflat ce trebuie să facă — să găsească o nevastă pentru un fiu (cinematografic), un adevărat inger cu tiubeteică, dar care pînă la treizeci de ani n-a reușit să se însoare singur.

Așadar, își lasă baltă toate treburile și vine la oraș în căutarea unei aurori. Pe unde nu umblă! Urcă pînă și la patinoarul de mare altitudine „Medeo“ și îngheață bocnă urmărind siluetele zvelte ale patinatoarelor. Unui turist străin, i se face milă văzînd-o așa de rebergită și îi întinde amabil termosul. Cu convingerea că e ceai, trage o dușcă zdravănă de whisky...

Moartă de oboseală, descurajată, se lămurește că în zilele noastre pețitul e o treabă complicată și în final, înțelegînd zădărnicia încercării ei de a-și însura băiatul, se mărită ea... Ceea ce-i reușește mult mai ușor, fiind o femeie foarte atrăgătoare.

— Să-ți explic de ce am pictat acest tablou? Peritru că am mare nevoie de bani!

FIZICĂ EXPERIMENTALĂ

În culisele șahului cu computere

Cînd la Institutul de fizică teoretică și experimentală din Moscova a sosit din S.U.A. o telegramă cu acest cuprins: Te6—g5, ea a stîrnit o bucurie generală. Telegrama venea de la universitatea Stanford din California, dar nu exprima vreo nouă formulă științifică, ci o simplă mișcare pe tabla de șah a celei mai neobișnuite întreceri

Profesorul american John McCarthy urmîrind pe o tablă de șah mișcările computerului. „Programul american a fost probabil prea slab”

organizate vreodată: o mașină electronică sovietică, împotriva unui computer american. Ea lăsa să se întrevadă clar că mașina electronică din California săvîrșise o eroare capitală, asigurînd astfel victoria sovietică. Și, într-adevăr, după numai alte șapte mișcări computerul de la Stanford a fost făcut mat și, o dată cu asta, a pierdut și ultima din cele patru partide jucate. Pentru amatorii de șah putem adăuga că primele două partide s-au terminat remiză, iar ultimele două au fost câștigate de sovietici.

Întrecerea n-a avut totuși o miză sportivă. Ea trebuia să verifice — cum s-a exprimat Gheorghii Adelson-Belski, conducătorul grupei de programatori sovietici — „valoarea ideilor matematice incluse în programe și, mai ales, dacă programele aflate în întrecere, denotau în mișcările alese o componentă creatoare”.

O intervenție recentă în aceeași materie a lui Mihail Botvînik, fost campion mondial de șah și doctor în științe tehnice, ne poate da o idee destul de precisă asupra stadiului în care se află problema enunțată de Gheorghii Adelson-Belski.

Primele încercări de a crea un jucător artificial care să nu semene cu omul, adică să aibă propria sa metodă, s-au soldat, în ciuda unor rezultate, fără succese notabile — amintește Botvînik. De ce? Pentru că — arată tot el — toate programele matematicienilor se bazau pe metoda „arborelui de analiză succesivă”. Ce vrea să zică asta? Să presupunem că „albele” își analizează prima mișcare, la care „negrele” pot răspunde cu 30 de contra-mișcări diverse. Deci un „trunchi” cu 30 de „ramuri”. Apoi joacă iar „albele” și pe fiecare „ramură” cresc alte 30 de ramuri și așa mai departe. În așa fel încît pentru a alege cea mai bună miș-

care trebuie luat în considerare un număr infinit de variante. În matematică, această metodă este numită „arborele de analiză succesivă”. În consecință, elaburînd programele de șah matematicienii trebuiau să străbată o adevărată pădure virgină.

Orice jucător de șah — observă însă Botvînik — știe că niciodată nu pot fi

examine toate variantele. Prin urmare, trebuia să se recurgă tot la metoda de care se servesc jucătorii de șah.

Înainte însă de a semna ce s-a realizat, să răspundem împreună cu Botvînik la întrebarea esențială:

— Care-i scopul „jocului cu strategie neprecisă” în șah?

Scopul jocului precis este de a-l pune pe regele advers într-o situație fără ieșire, adică de a-l declara șah și mat.

Înaintînd însă spre obiectivul final, jucătorul urmărește și obiective particulare sau — cum au fost numite — scopurile „jocului cu strategie neprecisă”.

„Să facem — ne invită Botvînik — o supoziție aparent foarte simplă, anume că obiectivul „jocului neprecis” ar fi cîștigarea de piese adverse. Ea nu trebuie înțeleasă însă simplist, adică să ne închipuim că e vorba numai de a obține avantaje materiale imediate. Trebuie create condițiile pentru a obține avantaje reale mai tîrziu, adică de a avea în această privință un pronostic favorabil.

Pe de altă parte, dacă supoziția mea este exactă, adică dacă scopul jocului neprecis este de a obține un cîștig material, totul începe în șah cu atacul. Acest atac (mai exact traiectoria lui) este trunchiul unui arbore pe care-l numim convențional „arbore de traiectorii”. Pentru a constitui un „arbore de traiectorii”, robotul a trebuit să-și îmbunătățească mereu performanțele. Căci el trebuie să știe nu numai să miște piesele, ci s-o facă glîndit ca un maestru de șah”.

V. Butenko, un tînr și talentat savant al filialei siberiene a Academiei de Științe a U.R.S.S., s-a ocupat mult cu problema creării unui reflex matematic cu „arbori de traiectorii”. El se află acum la Moscova și „sper — ne făgăduiește fostul campion mondial de șah — că în curînd vom putea arăta programul nostru în acțiune. Am impresia că în acest domeniu sîntem în avans față de colegii noștri de peste hotare și cred că în cel mult un an mașina noastră va fi de talia unui maestru de șah”.

ARHEOLOGIE

Își merită Sybaris renumul?

Căutate cu îndirjire timp de opt ani, ruinele orașului Sybaris, rămas în veci celebru pentru luxul lui au fost, în sfîrșit, găsite. Locul aproximativ unde trebuiau să se afle era de multă vreme cunoscut; autorii antici erau destul de

explicîți asupra acestui lucru. Dar cercetările făcute în împrejurimile riului Crati, pe țărmurile golfului Tarent, n-au dat rezultate decît acum.

De altfel și cazul orașului Sybaris e ieșit din comun. Ruinele sale au fost găsite la 4—5 metri adîncime, mai jos decît nivelul mării și sub stratul de apă freatică.

Descoperirea sa se datorește, într-o anumită măsură, Cosmosului. Căci a fost făcută mulțumită unui instrument conceput pentru sateliții artificiali. Acest aparat, un magnetometru cu cesiu, a fost adaptat la cerințele arheologiei și a făcut posibil — prin sensibilitatea sa, înregistrarea variațiilor cîmpului magnetic provocate de obiecte îngropate pînă la 6 metri adîncime.

Forajele făcute în locurile unde aparatul a detectat anomalii au permis să se aducă la suprafață fragmente de ceramică din epoca cînd pe acele meleaguri înflorea Sybaris. Din pricina condițiilor extrem de dificile de pătrundere pînă la straturile unde se află îngropat orașul, săpăturile sînt încă într-o fază incipientă. Dar specialiștii sînt hotărîți să persevereze, dat fiind că Sybaris poate excita cele mai aride și mai blazate imaginații.

Intr-adevăr, se știe că orașul era un fel de campion al luxului decadent, un soi de anti-Sparta în care meșteșugurile gălăgioase erau interzise, în care pînă și creșterea cocoșilor era oprită spre a nu strica tihna locuitorilor, în care drumurile care duceau spre cîmpiile inconjurătoare erau acoperite spre a-i ocroti pe drumeți etc., etc. Cunoscînd toate acestea, arheologii vor acum să se convingă dacă Sybaris merita renumul că a fost cel mai bogat dintre toate orașele grecești, inclusiv Atena.

COSMONAUTICĂ

Înuta pentru Lună : albul

Primii cosmonauți care vor păși pe Lună — poate încă înainte de sfîrșitul anului 1969 — vor fi investimînți în alb. Într-adevăr, stratul exterior al scafandrelor va fi de culoare albă.

Un exemplar al „scafandrului” lunar

a fost, pentru prima oară, prezentat în public la conferința Națiunilor Unite pentru explorarea și folosirea pașnică a spațiului extraatmosferic, care a avut loc anul trecut la Viena. El a fost apreciat de specialiștii drept „cea mai mică mașinărie cosmică locuită din lume”. Într-adevăr, cei care îl vor purta, vor profita, timp de cîteva ore, de o autonomie perfectă, putîndu-se depărta cîțiva kilometri de nava spațială. Amestecul de oxigen pur pentru respirație va fi furnizat de butelii atașate pe umeri, iar temperatura necesară organismului va fi asigurată de multiple anvelope protectoare. Presiunea, foarte apropiată de cea terestră, va fi reglementată de o rezervă de gaze aflată sub presiune. Cosmonautul va ține în permanentă legătura cu centrul spațial printr-un post de radio portativ, fixat de costum, ale cărui transmisii Lună-Pămînt și Pămînt-Lună vor fi amplificate și dirijate prin mijlocirea instalațiilor de comunicație de la bordul navei spațiale. Stratul exterior al costumului, îmbrăcînd alte treisprezece straturi compuse

Știința Știința Știința
Știința Știința Știința Știința
Știința Știința Știința Știința
Știința Știința Știința
Știința Știința Știința Știința
Știința Știința Știința
Știința Știința

alternativ din kapton, kapton cu aluminiu, „stofă beta”, este realizat dintr-o nouă „țesătură” din teflon armat cu fibre de sticlă, neinflamabil într-o atmosferă de oxigen pur pînă la temperatura de 1.200° F. Numeroase fermoare vor permite cosmonautului să îmbrace costumul comod și rapid, capul urmînd a fi protejat de o cască cu o vizieră din policarbonat incasabil care, din punct de vedere optic, va fi perfect transparentă atenuînd, totuși, lumina obișnuită și efectul razelor ultraviolete și infraroșii.

În timpul deplasării pe Lună, astronautii se vor afla sub permanentă supraveghere medicală datorită numeroșilor captori fixați pe corp, care vor transmite la sol datele privitoare la comportamentul lor fiziologic.

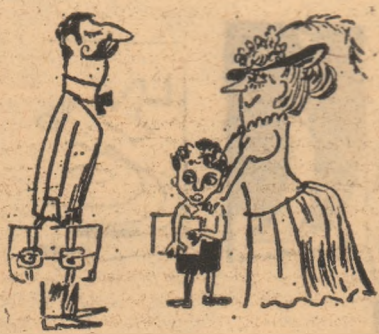
GEOLOGIE

Capcană pentru „telurici”

Un laborator în miniatură, proiectat de cercetători din Mitiști, a pornit la vîntoare de curenți telurici. Dar, în primul rînd, ce sînt acești curenți? Originea lor e deocamdată necunoscută. Se știe, în schimb, că circulă în sol într-un anumit fel — după cum vom vedea — și se bănuiește că sînt generați de fenomenele fizice și chimice care se produc în scoarța terestră și în atmosferă. Rînd pe rînd, s-a afirmat că existența curenților telurici s-ar datora radiațiilor solare, furtunilor magnetice, precipitațiilor.

Dar să abandonăm presupunerile și să revenim la datele cunoscute și confirmate de magnetometrele, oscilografele, emițătoarele radio ale laboratorului „capcană” amintit mai sus. Noaptea, „teluricii” se supun parcă legilor firii și ațipesc, detectarea lor făcîndu-se anevoie. O dată cu răsăritul soarelui, însă, se trezesc la viață și-și reîncep cursurile prin scoarța terestră, sub ogoare, păduri, pe sub pașii trecătorilor. Mai cu seamă, o anumită particularitate a curenților telurici a atras atenția oamenilor de știință. Ei au observat că din cînd în cînd, curenții se abat de la direcția pe care în mod obișnuit și-o mențin zeci și sute de kilometri. Aceste devieri coincid cu zonele din scoarță ce conțin roci cu o rezistență electrică diferită de aceea a mediului inconjurator. Înțîlnind o zonă de acest fel — un zăcămint de petrol sau de gaze, de pildă — curenții telurici o ocolesc „pe sus”, apropiîndu-se de suprafață și revenînd apoi la traseul lor normal. Avantajul practic al acestor anomalii se impune de la sine: schișînd o diagramă a itinerarului curenților telurici, specialiștii pot descoperi, după „virfurile” ei, locurile în care sînt ascunse, în subteran, diferite zăcăminte.

CELEBRITAȚI PE BĂNCILE ȘCOLII

— Domnule profesor, sînt mama lui Einstein. Cum merge fiul meu la fizică?
— Relativ, foarte relativ.
Desen de V. Cijikov

tehnica
 tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica

FIZICĂ

Atomul nu se mai poate ascunde

Pătrunzând din ce în ce mai departe în lumea invizibilului, oamenii de știință au ajuns acum să „privească” atomii la microscop. Am folosit ghilimelele întrucât nu-i văd chiar ca pe o celulă, ci reușesc numai să le deducă identitatea, dar în multe cazuri aceasta este suficient.

Începutul a fost făcut acum 12 ani cu un microscop constând dintr-un ac extrem de fin fixat la capătul unui tub cu vid și îndreptat către un ecran fluorescent aflat la cealaltă extremitate. Acul, confecționat din diverse metale sau aliaje metalice, reprezintă proba care urmează să fie analizată. Când se introduce în tub puțin gaz, heliu de pildă, și se aplică la vârful acului o tensiune electrică pozitivă, deasupra fiecărui atom de metal ieșit puțin în relief se formează un cîmp electric care ionizează atomii de heliu. Respînși, ionii se răspîndesc radial și proiectează pe ecranul fluorescent imaginea suprafeței cristaline a vârfului. Instrumentul mărește atomii de 2-5 milioane de ori, în așa fel încît aceștia apar pe ecran ca o îngrămădire de puncte, dar nu permite să se deosebească diversele specii de atomi.

Un nou microscop diferă de precedentul printr-un mic orificiu situat în centrul ecranului. Cercetătorul alege atomul care i se pare interesant și, deplasînd suportul acului, îl aduce în dreptul orificiului. În etapa următoare „victima” este smulșă de pe ac de un puternic impuls electric și obligată să treacă prin orificiu pentru a pătrunde într-un spectrometru de masă. Sosirea îi este semnalată și atunci intră în acțiune un osciloscop care-i determină durata călătoriei. Cunoscînd energia imprimată atomului „dezrădăcinat” și devenit ion pozitiv și timpul în care s-a deplasat, i se poate stabili masa și deci identitatea chimică.

PSIHOLOGIE

Între ei și ele

Comparația între femei și bărbați se face, probabil, de cînd există femei și bărbați. Și ele, și ei împărtășesc de secole nenumărate opinii preconcepute cu privire la sexul opus (sau, cum spunea un umorist, la sexul advers). Un grup de medici și psihologi din Marea Britanie au făcut o anchetă pentru a verifica în ce măsură sînt întemeiate aceste idei. Concluziile la care au ajuns sînt cît se poate interesante: unele confirmă părerile larg răspîndite, altele le contrazic.

Iată mai jos o listă a celorva prejudecăți verificate de cercetătorii britanici.

Citîți-le și, înainte de a merge mai departe pentru a afla rezultatele anchetei, încercați să apreciați singuri dacă afirmația respectivă este corectă sau eronată.

- 1) Bărbații au nevoie de mai puțin somn decît femeile.
- 2) În fața unor încercări grele, femeile își pierd cumpătul mai repede decît bărbații.
- 3) Bărbații au reflexe mai prompte și reacționează mai rapid decît femeile.
- 4) Femeile sînt mai vorbărețe decît bărbații.
- 5) Bărbații se bucură mai mult de viață decît femeile, sînt mai capabili decît ele „să guste fericierea”.
- 6) Femeile iau necazurile mai ușor decît bărbații, își fac mai puțin sînge rău decît ei.
- 7) Femeile se plictisesc mai repede decît bărbații.
- 8) Femeile sînt mai mincinoase decît bărbații.
- 9) Bărbații sînt mai inteligenți decît femeile.
- 10) Bărbații sînt mai egoiști decît femeile.

Ați notat corect sau eronat în dreptul celor zece păreri? Atunci să vedem care sînt constatările cercetătorilor britanici:

- 1) CORECT. În medie, o femeie are nevoie, în mod fiziologic, de mai multe ore de somn decît un bărbat.
- 2) FALS. Investigațiile făcute dovedesc că, în cazul unor mici dificultăți, femeile au poate tendința de a-și ieși din sîrite mai repede decît bărbații. Cînd e vorba însă de situații cu adevărat grele, femeia rămîne mai calmă în general decît bărbatul.
- 3) CORECT. Studiile efectuate asupra duratei reactivității la cele două sexe, arată că aparatul sensorial masculin e mai bine dotat și că riposta lui — de exemplu în eventualitatea unei primejdii — este mai promptă.
- 4) CORECT — dar domnil să nu

triumfe: nu e o chestiune de „cantitate” a vorbirii, de număr de cuvinte etc., ci de capacitatea femeilor de a se exprima mai curgător, mai coerent și... mai multă vreme decît bărbații.

5) FALS. Sensibilitatea femeilor este considerabil mai mare decît cea a bărbaților. Ele se bucură mai mult de viață, dar și suferă mai mult din cauza ei.

6) FALS. Se pare că sexul slab este mai inclinat spre tristețe decît cel tare și ia lucrurile mai „în tragic”.

7) FALS. Experimentele făcute indică din contra, că femeile au o capacitate mai mare de concentrare a atenției și pe o durată mai lungă decît bărbații.

8) FALS. Teste psihologice au demonstrat că, avînd același talent ca și bărbații la evitarea unor adevăruri supărătoare pentru ele sau pentru cei din jur, femeile spun mai puțin minciuni „sfruntate” decît bărbații.

9) CORECT — dar într-un anume sens! Comparația se face de obicei între doi soți. Or, cercetătorii britanici au ajuns la concluzia că femeile tind să se mărite cu bărbați care le sînt superiori pe plan intelectual, în timp ce bărbații se feresc de obicei de căsătorii în care soțiile ar deține primatul.

10) FALS. Bărbații nu sînt nici mai egoiști, nici mai altruști decît femeile. Totul depinde de omul respectiv și de omenia lui.

S-ar putea să nu fiți de acord cu toate cele zece soluții oferite de investigația medicilor și psihologilor britanici. În acest caz, mîngîiați-vă cu ideea că aceste adevăruri sînt valabile doar pentru Anglia.

E. Murianov

Aparatele „Kristall” și „Kvarț” pentru măsurarea distanței cu ajutorul luminii
 Foto: V. Strelkov (APN)

BIOENERGETICĂ

Miraculoasele virtuți ale luminii roșii

Misterioasa proprietate a luminii roșii de a influența organismele vii a atras atenția omului încă din antichitate. Omul observa că la lumina roșie plantele se dezvoltă mai bine, peștii și păsările se înmulțeau mai repede, iar alte animale respirau mai ușor și aveau pulsul mai regulat. Medicina populară chineză trata variola colorînd în roșu erupția cu ajutorul unei substanțe numite ien-thi. Se cunosc, de asemenea, destule împrejurări cînd lumina roșie a fost folosită cu bune rezultate în tratarea scarlatinei, pojarului și altor boli. Dar pentru că lipsea explicația științifică a fenomenului — unii cercetători îi atribuiau chiar însușiri mistice — multă vreme tratamentul cu lumină roșie n-a căpătat o răspîndire mai mare.

Recent, însă, tînărul biolog Viktor Iniușin din Alma-Ata a demonstrat, întemeiat pe ultimele cuceriri ale biologiei submoleculare, că activitatea biologică a luminii roșii este legată de natura ei energetică. Dezvoltînd ideea biochimistului Albert Szentgyörgyi despre unitatea energetică a întregii lumi organice, Iniușin a stabilit că energia consumată în orice proces biologic corespunde cu regiunea portocalie-roșie a spectrului solar între lungimile de undă de 660—680 milimicroni. Tocmai acest „acord” energetic explică neobișnuita sensibilitate a organismelor față de razele roșii, care sînt cele mai favorabile existenței materiei vii. Iar sensibilitatea este cu atît mai mare, cu cît este mai uniformă raza de lumină.

În colaborare cu ing. V. Ostreanin, Iniușin a studiat timp de cinci ani acțiunea pe care o exercită asupra organismelor vii lumina uniformă concentrată, cu orientare precisă. La început el au folosit ca sursă de radiație roșie un tip de lampă cu arc. Apoi au continuat cu lasere. Chiar primele rezultate ale tratamentului cu laser dozat au întrecut toate așteptările. S-a constatat că miraculoasele raze pot lupta împotriva unor boli cu grave complicații funcționale. Apoi Iniușin a modelat pe animale boala de iradiazie. Din numărul total al șoarecilor astfel condamnați la moarte au fost salvați circa 25 la sută. Cu acest prilej el a constatat că animalele care izbutiseră să iasă din criza care a durat 20 de zile, după patru săptămîni și-au regenerat măduva osoasă. Compoziția sîngelui li s-a normalizat, iar tonusul muscular li s-a îmbunătățit. Dar lucrul cel mai important este că bolile astfel tratate nu dau recidive.

Așadar, rază contra raze! În biologie fenomenul se numește fotoreactivitate. Lumina roșie polarizată, mulțumită, se vede, marii puteri de penetrație, scoate din „capcanele” biologice surplusul de

electroni care distrug legăturile energetice ale moleculelor. Acest antagonism al razelor poate fi și mai mult intensificat dacă în țesuturile vătămate se introduc anumite substanțe capabile să mărească sensibilitatea celulelor față de acțiunea luminii.

Așa s-a născut ideea fotoenergoterapiei. Căci și alte boli, cum sînt cele nervoase, cardiovasculare și endocrine, sînt cauzate tot de tulburări ale energiei organismului. Cum s-ar putea determina însă cele mai importante modificări survenite în procesele din molecule și celule? Cum ar putea fi influențate desfășurarea și direcția celor mai intime transformări energetice fără a atinge țesuturile sănatoase?

Studiind arhitectura cîmpurilor energetice ale țesuturilor sănatoase și ale celor cu modificări patologice, cercetătorii alcătuiesc programe speciale care, într-un viitor apropiat, le vor îngădui probabil să traducă semnalele luminoase emise de celule în limbaj matematic și, în felul acesta, să le descripteze codurile cu ajutorul mașinilor electronice de calcul. Încă de pe acum s-a stabilit un interesant efect al formării zonelor energetice mobile care își modifică neconștient contururile și potențialele electrice în funcție de starea biofizică. Mai mult, toate zonele energetice sînt funcțional legate atît între ele cît și cu terminațiile nervoase prin „căi de conductibilitate” prin care se restabilește echilibrul dinamic și se redistribuie surplusul de energie.

În felul acesta, se crede, raza de lumină concentrată va putea fi utilizată pentru influențarea selectivă a unor vaste sectoare ale corpului omenesc. Bolnavii suferînd de forme grave de tromboflebită, de pildă, ar putea înceta să mai simtă dureri în mușchii gabei chiar după prima ședință cu radiație roșie. Pentru aceleași motive razele roșii ar putea fi folosite și în tratamentul hipertensiunii arteriale în stadii incipiente, ca și pentru normalizarea activității inimii. În sfîrșit, același tratament ar putea exercita o sensibilă influență asupra glandelor endocrine care, la rîndul lor, stimulează procesele metabolice din organism, mărindu-i puterea de rezistență. Este de aceea posibil ca tratamentul fotoenergetic să aibă un mare viitor. Garanția acestei perspective este dată de evoluția impetuoaasă a electronicii cuantice care îngăduie să se obțină cu ajutorul laserelor o „garnitură” diferențiată de energii în limitele spectrului vizibil. Fiecare sector al spectrului urmează astfel să exercite o acțiune selectivă asupra unor grupuri precise de fenomene care se desfășoară în țesuturi și în organism în ansamblul său.

TAHITI

Pe urmele lui Gauguin

Drumul nostru spre Tahiti trece prin Mările Sudului, cum e numită în Polinezia zona centrală a Pacificului. Delfinii ne țin companie. Deodată, foarte aproape de cocă, țîșnește un jet de vapori lansat de o balenă. Un albatros epuizat își pliază aripile de un alb imaculat spre a se odihni o clipă pe catarg. E un semn infailibil care, în vremuri de demult, indica marinarilor apropierea uscatului. Curînd, în dreapta și în stînga, zărim țîșnind din mare mici atoluri tivite cu nisip. Siluetele lor imprecise au o aureolă de mister.

Pentru a-și completa rezervele de apă și alimente, nava noastră „Viteaz”, care face cercetări în această regiune a oceanului, aruncă ancora la Papeete, centrul administrativ al Polineziei franceze. Cum pășim pe pămîntul ferm, sîntem asurziiți de zgomotul orașului portuar. Firme în limbile chineză, franceză și tahitiană anunță „cele mai bune mărfuri din lume”. Dar putem cumpăra și idoli tahitieni din lemn sculptat, corali policromi, coliere din cochilii. O vinzătoare tahitiană ne oferă un dînte de rechin albastru montat pe un lăntșor, asigurîndu-ne că zeul Tiki îl va proteja pe posesorul talismanului împotriva furtunilor. Se găsesc, de asemenea, de vinzare cochilii de stridii perlice, tradițional articol de export tahitian. Șlefuite de artiștii, cochiliile cu reflexe sifidii sînt exportate în Franța, în R.F.G., Italia. În Europa ele sînt de 5—10 ori mai scumpe decît în Tahiti. Cel care a adus pentru prima oară aceste cochilii în Europa a fost navigatorul francez Louis de Bougainville (în 1768).

Primele informații despre Tahiti datează de la începutul secolului XVII, dar colonizarea insulei a început după 150 de ani, adică după expedițiile lui Bougainville, Cook și Wallis. Bougainville nota în jurnalul lui: „Fie că stăpînii sînt acasă sau nu, ușile caselor sînt întotdeauna deschise. Oricine poate culege fructe din primul pom pe care-l întîlnește în cale și le poate duce cu el în casa în care intră... Dar un avantaj inestimabil al acestei insule e împrejurarea de a nu fi infestată de odioasa legiune de insecte care fac supliciu țărilor situate între tropice; în plus, n-am întîlnit nici un animal veninos”.

În același timp, Bougainville remarcă sănătatea excepțională a indigenilor,

care nu erau niciodată bolnavi și nu cunoșteau maladiile care bîntuiau Europa și Lumea Nouă.

Navigatorul francez a fost urmat în scurt timp de primii misionari care, convertindu-i la creștinism pe insulari, au distrus templele păgine, capodopere de artă populară. Considerate ca un mare păcat, cîntecul și dansurile localnicilor au fost interzise. Pentru fiecare „păcat”, indigenii trebuiau să pazeze, conform unui sistem de amenzi, trei metri de drum. Am străbătut și noi acest drum care începe în centrul ora-

șului Papeete și se întinde în litoralului.

...În insulă aflăm legenda atotputernicului zeu Tiki. Mai întîi a fost Tiki. El a creat pămîntul și cerul, lele și soarele, oceanul și insulele, populat apele și pămîntul cu pești animale și a făurit omul. Obosînd de atîta muncă, Tiki s-a oprit și a înșă observa ce a rezultat din toată muncă...

În centrul orașului Papeete se înșă uitat de cei ce i se închinău, un de piatră cu soția și un copil. Tobișnuiesc să se fotografieze în ușului. Cu ochi uimiți, zeul priveșă cruri făurite numai de munca omului modernul imobil al poștei, neonul, lurilor de lux, iachturi și nave, tare etc. Prospective și filme public exaltă în lumea întregă farmecul lei din mările Sudului”. Avioanele aterizează pe noul aeroport adu mare număr de turiști din Europa și America, circa 40 000 anual.

După expediția în Tahiti, Bougainville scria că avea impresia că reșă Paradisul. De atunci au trecut sute de ani, răstimp în care s-au șăbat multe în insulă, dar natura și sînt la fel de frumoase. Cum ieșă Papeete pătrunzi în crînguri de dăeri și în boschete de flori. Căsușăcate în verdeață se adăpostesc la bra tamarinilor. Gardurile grădășănt înfășurate în liane; pretușăarome de flori roșii, albe, roz, vșă. La orice cotitură a drumului, șă tropicale de o mare frumusețe, șă răcoros și parfumat. Te poți credătr-adevăr, în paradîș, pe Pămîntșă găduinței.

Cei mai mulți turiști poposesc Papeete. La cîțiva kilometri depă de șosea s-au construit cîncișă bungalow-uri înconjurate de

lîngă țărșm, fundul mării a fost curățat de corali. Hotelul Tahiti, un soi de sat insular stilizat, este nespūs de pitoresc. Fiecare „colibă” (apartament) are una sau două camere confortabile cu sală de baie, electricitate, mobilă frumoasă, pe scurt tot ceea ce se poate afla într-un hotel modern.

Treptat, turismul devine principala sursă de venituri a insulei. Hotelurile, barurile, restaurantele se înmulțesc ca ciupercile. În doi ani, numărul camerelor de hotel a sporit de la 60 la 400.

...Pentru mulți dintre noi, înșă, insula n-a fost descoperită de Bougainville, Cook și Wallis, ci de Paul Gauguin.

Pictorul a locuit acolo din 1891 pînă în 1901. A lăsat zeci de tablouri, aproape necunoscute de contemporani, dar care i-au adus, după moarte, celebritate mondială. Într-o manieră extrem de personală, pictorul a pus în valoare frumusețile naturii și populației indigene. Locuitorii își amintesc de Gauguin ca de un ocrotitor care-i apăra împotriva arbitrarului autorităților coloniale. Și acum se vorbește în insulă despre extraordinarul „Alb care picta viața oamenilor”.

Spre sfîrșitul vieții, bolnav și dezamăgit, Gauguin s-a stabilit într-o altă insulă, Hiva-oa, unde a și murit. De numele i-a rămas indisolubil legat Tahiti, unde și-a creat capodopere.

Am vizitat capul Tahiti, departe de Papeete, și am vădit Gauguin. Coliba lui este construit pe doi stîlpi, în locuit, Papeete, 1969.

kattam se înalță la est, la extremitatea Arabiei, dat fiindcă acest lanț încheie munșil cu același nume. Cairo se află astfel la hotarul dintre Africa, Europa și Asia.

Un avion de pasageri cu reacție străbate distanța Tokio-Osaka în 55 de minute. Corporația de stat a căilor ferate din Japonia proiectează, înșă, ca peste 10 ani să inaugureze o linie feroviară pe care să poată circula superexpresuri. Avînd o viteză de 500 de kilometri pe oră, ele vor parcurge aceeași distanță cu numai 5 minute mai mult decît avionul. Dar ca să poată atinge această viteză, expresurile vor fi fabricate pe principiul „luncării pe perne de aer”.

De la Amsterdam trece printr-o rețea de aeroporturi și aeroporturi.

• globul
• globul globul
• globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul

IN ȚARA SOARELUI RĂSARE

Compromisuri culinare

Știința se revoltă împotriva concepției perimate că alimentația are numai scopul de a da o senzație de sațietate. Cei mai categorici sînt însă chimiștii și tehnicienii, care încearcă — dificilă încercare! — să schimbe vechile convingeri și deprinderi alimentare ale omu-

mult, un reporter al revistei stat de vorbă cu cîțiva reprezentanți ai firmei japoneze „Hino”, care au simplificarea produselor de toate zi- un timp

La -40 de grade

Foto: E. Kolteakov (APN)

UN DESTIN CURIOS

Moneda împăratului care n-a domnit

Una din cele mai rare monede din lume este rubla din 1835 cu efigia țarului Konstantin, care n-a domnit niciodată. În jurul ei circulă tot felul de zvonuri, cărora abia de curînd li s-a dat un substrat stabil. Iată-l, pe

Reichel, principalul specialist al Monetăriei din Sankt-Petersburg, nu este la curent cu un secret al familiei împăraților Romanovilor, anume că în 1819 Konstantin renunțase la drepturile sale la tron și că țarul Alexandru I nu avea copii, îl desemnase ca moștenitor pe al treilea frate al lui, Nicolae. Așa se face că atunci cînd de la Sankt-Petersburg vestea decesului lui Alexandru I, la Monetărie s-au bătut cîteva ruble de aur cu efigia lui Konstantin. Dar pe tron s-a urcat Nicolae I și rublele amintite au rămas blocate la Monetărie.

Înainte de a muri, J. Reichel și-a cules în colecția personală Ermitajului, iar în 1913 a fost publicat catalogul colecției împăraților pentru prima oară și desigur a fost rubla cu efigia lui Konstantin, pe care colecționarul și-o păstrase pentru el.

Altă rublă cu efigia lui Konstantin a fost dăruită Ermitajului, în 1870 sau în 1871, de prințul Trubețkoi, care a povestit că însuși Konstantin i-o trimisese la Varșovia.

Și dăruirea duce Gheorghii, un băiat de țară, care colecționa cu pasiune monezi, a aflat despre existența rublelor împăraților și a obținut de la Alexandru I aprobarea să dezvăluie secretele care le înconjură. A intrat în posesia unei monezi, iar alte cîteva au fost cumpărate de Ermitajului, marelui duce Sereghin prințul Alexandru de Hessa (soțul țarinei împărătesei); țarul a păstrat pentru el.

Acum, iată care a fost destinul pieței autentice. Primul exemplar cumpărat, acela al lui Reichel, a fost vîndut în străinătate de ultimul proprietar în 1913. Mai tîrziu i s-a regăsit în colecția fostului rege al Egiptului Faruk, iar în 1961, a intrat în posesia unui american, pe nume Anderson Kelpsh. Exemplarul oprit de țară a ajuns la Muzeul de istorie din Moscova. Exemplarul lui Gheorghii a trecut în 1918 hotarul, cu o parte a colecției sale, iar în 1963 a fost achiziționat de Institutul Smithsonian din S.U.A. Exemplarul lui Alexandru de Hessa a fost vîndut în 1964 la o licitație publică în orașul elvețian Lucerna. Cel al lui Reichel a fost semnalat la o licitație publică avut loc la Frankfurt pe Main în 1968 și de atunci nu se mai știe ce a devenit.

În jurul anului 1930 s-a mai vorbit de o rublă, care a reapărut în 1962 cînd un colecționar din Leningrad a adus-o în țară pentru expertiză. Aceasta a fost găsită autentică.

CHIPURI DE CEARĂ

Portretul frumoasei prizoniere

La începutul anului, presa sovietică a publicat o scurtă știre care arăta că lângă Novocerkassk a fost descoperit craniul unei sarmate și că celebrul specialist în reconstituirea de figuri umane, Mihail Gherasimov, s-a oferit să procedeze la restituirea aspectului său inițial.

Mormîntul sarmatei a fost descoperit din întâmplare, lângă un kurgan numit de localnici Sedovii. La început nimeni nu i-a dat vreo importanță dar cînd, cu prilejul unor lucrări, la o adîncime de doi metri a fost găsit craniul unei femei, pămîntul din groapă a început să fie cercetat cu atenție. În felul acesta au mai fost scoase la iveală și alte oseminte precum și diferite obiecte din aur între care un fragment de bijuterie încrustat cu peruzele și un dop de alabastru, probabil de la un flacon cu parfum. Părea să fie vorba de mormîntul unei nobile foarte bogate.

Descoperirea cea mai importantă era totuși craniul căci despre sarmați nu se știe prea multe; îndeosebi nu se știe dacă erau de rasă europeană sau mongolă. După o examinare scrupuloasă s-a stabilit că sarmata a murit la aproximativ 56 de ani, că avea trăsături fine și că, probabil, în tinerețe fusese o frumoasă. Gherasimov a lucrat timp de șase luni la reconstituirea figurai ei pe craniu folosind o ceară specială de culoarea bronzului.

Și iată cum arată străvechea locuitoare a acelor meleaguri: trăsăturile luate în ansamblu aduc mult cu cele ale unei grecoace, trace sau ilire sau chiar cu cele ale unei osetine.

„VREAU UN FRĂȚIOR“

Răpitorul a fost descoperit...

Intr-o dimineață Svetlana, o fetiță de șase ani, și-a întâlnit mama cu o exuberanță neobișnuită:

— Uită-te, mămică, ce frățior mi-am cumpărat!

Mama privi și înmărmuri: în mijlocul camerei se afla un cărucior de cafeiniu, din care o priveau tîntă ochii albaștri ai unui sugăr.

— Ce-ai făcut, Svetlana?! se îngrozii mama. Băiatul are și el o mamă, care acum plînge. Unde ai găsit căruciorul?

— Lîngă magazinul alimentar. Erau două. Dar frățiorul ăsta mi-a plăcut mai mult.

La secția de miliție din orașul Ufa „răpitorul” era căutat cu înfrigurare. Svetlana ținu să predea ea însăși pe copil mamei lui, căreia îi spusese:

— Mama mea mi-a promis că-mi cumpără alt frățior. Așa că vi-l dau pe ăsta...

... varia v
... varia varia v
... varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v
... varia varia varia varia v

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

CLEON — Tg. Mureș : 1) **Transpirația** dv., așa cum ați remarcat, are o cauză emotivă sau, cum se spune în termeni medicali, neurovegetativă. Tratamentele externe sînt în acest caz puțin eficiente și din păcate și cele interne care tind la echilibrarea sistemului nervos nu dau întotdeauna rezultatele scontate. 2) Vă recomandăm: autosugestie, hidroterapie (dusuri reci și calde alternative), cure periodice (15 zile lunar) cu Belergon 3/zi și Napoton 2/zi. 3) Pentru **fortificarea sistemului nervos**, a memoriei, în plus Glutarom 6/zi, Tonozit 3/zi și B complex 1 fiolă/zi i.m. 15 zile lunar.

AD. AS. — Constanța : Să condensăm totuși cele 10 întrebări ale dv. 1) Citiți în primul rînd recomandările date mai sus sub Cleon — Tg. Mureș pct. 2 și 3. 2) Multe din problemele ridicate de dv. sînt de natură psihologică și nu medicală, iar altele destul de... metafizice: „ce să fac pentru ca să fiu mai nepăsător față de anumite lucruri și să mă arunc mai repede în vârtejul vieții”? Ce să înțelegem din asta? 3) Nu vor exista urmări ale practicii dacă o veți abandona „fizic” și „psihic”. 4) Nu deținem încă secretul pentru dezvoltarea rapidă a inteligenței. Dacă l-am deține, ne-ar aștepta probabil... Premiul Nobel. 5) Glutaromul este un stimulent al troficității sistemului nervos central.

O.M. II — Reșița : Ne bucură că indicațiile date de noi v-au folosit. Considerăm că, dacă veți respecta în continuare regimul de viață pe care vi l-am recomandat, însănoșirea va fi deplină. Impotriva „moleșelii, indiferenței, pasivității”, o cură cu Centedrine, în doze mici.

L.I. — Reșița : Cazul dv. fiind ceva mai dificil sîntem de părere că o nouă internare în spital v-ar fi utilă.

G. IONESCU — Suceava : Sfatul nostru este să consultați medicul care v-a operat. S-ar putea să fie sechele postoperatorii trecătoare.

O.M. — București : Încercați un tratament cu crema Synalar, specialitate farmaceutică care se eliberează pe bază de prescripție medicală. Se aplică pe porțiunea bolnavă o cantitate mică de unguent de 2-3 ori/zi, masînd ușor și cu atenție pînă pătrunde în piele.

M. CHESA — București : Extrem de bogata corespondență pe care o primim și timpul cerut de rezolvare nu ne îngăduie să răspundem decît pe această cale. De ce nu folosiți depilatorul existent în drogherii? E mult mai comod și practic, iar rezultatul este același — adică trecător.

GHEORGHIU PETRUȘ — Constanța : 1) Sînt motive. În plus, fenomene de preclimax. 2) Este necesar să faceți un tratament cu Testolent 1 fiolă la 25 zile i.m. și Folcisteină sub supraveghere medicală, avînd în vedere antecedentele dv.

L. CROITORU — Birlad : Nu răspundem decît pe această cale. Citiți răspunsul dat mai sus sub Gheorghiu Petruș — Constanța. În plus, înainte de momentul operatoriu, Bromoval 2 tabl. și Napoton 1 drajeu.

NISTOR DOINA — Amzacea (Constanța) : Nu putem răspunde decît pe această cale. Flebitele necesită un tratament complex și susținut. Vom publica într-un număr viitor un articol pe această temă. Ar fi foarte bine să obțineți medicamentele care vi s-au recomandat.

IAN DIMA — Cluj ; I.S. DINU — Brașov : Vă putem doar spune că medicamentul Raweron ar fi eficient în afecțiunea dv.

MARINA — Săveni : 1) **Adenocarcinomul uterin** este o tumoră canceroasă a colului sau a corpului uterin, care se dezvoltă în straturile intraepiteliale ale uterului în special la femeile între 40-50 de ani. 2) Iradierile cu raze X, cobalt, radium ori colpohisterectomia, în cazul tumorilor rezistente la iradiatii, sînt singurele mijloace de tratament radical. 3) Hemoragiile uterine-anormale și secrețiile vaginale sanguinolente și fetide sînt de obicei primele semne ale bolii. Colposcopia și examenul citologic al secrețiilor, la care în caz de leziuni uterine se adaugă și biopsia, ușurează precizarea diagnosticului. 4) Cu cît intervenția chirurgicală este mai precoce (stadiul 0 sau I), cu atît posibilitățile de stabilizare peste 5 ani sau chiar vindecare ating procente mai mari (stadiul 0-99 la sută; stadiul I — 77 la sută). 5) Sterilitate și, uneori, un sindrom de virilizare.

BOTAȘ ROMAN — București : 1) După părerea noastră, băile de nămol la Amara sau Eforie ar avea efecte mai bune în cazul dv. Pentru calmarea durerilor: Fenilbutazonă, 2-4 drajeuri pe zi, apoi 1-2 draj./zi ca tratament de întreținere. Impotriva durerilor reumatice de picioare, fricțiuni cu ulei de ienupăr care se prepară din macerația la cald, în ulei, a fructelor zdrobite de ienupăr (ce se pot culege în tot cursul toamnei și iernii). Vasul cu amestec în părți egale de fructe și ulei este așezat într-o baie de apă unde fierbe 2-3 ore, avînd grijă să ameste-

căm din cînd în cînd. După răcire se strecoară uleiul în borcane mici, în care este conservat pînă în momentul folosirii, cînd se diluează cu alcool în proporție de 1 la sută. 2) Rezultatele examenelor de laborator sînt bune, cu excepția vitezei de sedimentare crescute, indicînd al reumatismului cronic de care suferiți. 3) Polakiuria (urini frecvente) dv. se datorește hipertrofiei de prostată. Ca tratament: seara, băi calde de șezut de 35-40° timp de 15-20 minute, după care introduceți rectal un supozitor din: Rp. Extract de beladonă 0,02 g, papaverină clorhidrică 0,04 g, novocaină 0,05 g, antipirină 0,50 g, excipient q.s. pt. 1 supozitor. F. as. XII. Concomitent se administrează Testosteron cîte 25 mg de 3 ori pe săptămînă timp de o lună; 15 zile pauză, apoi din nou 12 fiole, asociat cu Sintofolin 1 fiolă/zi. 3) În caz de retenție de urină: cateterism cu sonda Thieman sau Nélaton repetat la nevoie și regim alimentar hipoazotat.

POPOVICI ELENA — București : 1) După toate probabilitățile, pare a fi vorba de o micoză (ciupercă) cu localizare interdigitală. Vă recomandăm pensuleții cu: Rp. Iod metaloidic 0,60 g, acid salicilic 0,30 g, acid benzoic 0,30 g, benzoat de sodiu 1,20 g, alcool 95° 30 g. Apoi ungeți regiunile atacate cu pomada Jadit H. Evitați purtarea ciorapilor de nylon. 2) Impotriva **albuminuriei** se recomandă un regim alimentar hipoazotat. 3) Consultați un oculist pentru a vă prescrie o pereche de ochelari.

SPERANȚA — Iași : În micromastie (sini mici) se recomandă tratament hormonal cu doze mici de estrogeni și anume Ginosedol drajeuri (2-3/zi) între zilele a 5-a și a 15-a ale ciclului menstrual urmate de injectarea de Progesteron (5 mg) în a 18-a, a 22-a și a 26-a zi a ciclului. Local, masaje ușoare cu unguent conținînd 5 mg la sută Ginosedol; doza zilnică este de 5 mg pentru fiecare mamelă, efectuîndu-se tratamentul numai între a 5-a și a 25-a zi a ciclului menstrual. Tratamentul va fi făcut cu avizul și sub stricta supraveghere a medicului endocrinolog.

ANTONIUS — București : De ce asemenea „meditații” funebre? Să vă amintim celebrul (și atît de dialectic!) aforism al lui Dante: „Il vivere è un correre alla morte” (Viața e o alergare spre moarte). Prin urmare, dacă tot... alergăm, s-o facem cu optimism. Cu atît mai mult cu cît un banal chist de grăsime nu trebuie confundat cu un cancer!

M.V. — Lipova : Dintre substanțele chimice caustice utilizate pentru distrugerea **vegetațiilor veneriene** cităm: **acidul azotic fumans** (care trebuie aplicat cu precauție în cantități mici, pentru a nu trece și pe pielea sănătoasă) sau **pulberea de podofilină** 25 la sută în suspensie de ulei de parafină. Tehnica aplicării: se îndepărtează prin spălături puzoiul care acoperă vegetațiile sau prin pansamente umede cojle persistente unele, apoi se îmbibă toată suprafața vegetațiilor cu o scobitoare înfășurată cu puțină vată, pătrunzînd cît mai bine printre șanțurile acestora. Protejați pielea vecină de acțiunea caustică a podofilinei. După 6 ore, spălare cu apă caldă și săpun și pudraj cu talc. Vegetațiile se mai pot distruge și prin electro, galvano sau termocauterizare. Pentru ca distrugerea vegetațiilor să fie definitivă trebuie în prealabil chiu-retate, după care să se cauterizeze suprafața chiu-retată.

VICTOR S21 — București : Părerea noastră este că acest obicei (și nu „boală” cum o consideră unii), care generează atîtea conflicte interioare de conștiință apte de a provoca adevărate sindrome depresive, trebuie abandonat cu orice preț. Dar pentru aceasta, credeți-ne, dv. ca și ceilalți corespondenți interesați în această problemă, nu calmantele, deconectantele, hidroterapie, sportul și celelalte recomandări pe care obișnuim să le facem reprezintă „cheia” succesului, ci numai voința sau mai curînd ceea ce reprezintă atributul superiorității umane: capacitatea de a gîndi, de a discerne între ceea ce este rău și bine de făcut în viață. Să nu uităm niciodată cuvintele lui Blaise Pascal: „Omul e o trestie, cea mai slabă din natură, dar o trestie gînditoare!”

CODY — Reșița : Citiți răspunsul dat sub Victor S23 — București. 2) Cauza tulburărilor descrise se datorește varicozelor neoperat la timp. La vîrstă dv. este greu ca un tratament hormonal, fie el chiar și de lungă durată (Testosteron sau Testolent+Gonacor) să mai poată corecta deficiențele. 3) Nu am auzit de un asemenea aparat miraculos!

P.S. — com. Starchioid, jud. Ilfov : 1) Si în cazul dv. fenomenele descrise se datorează, credem, varicozelor sting, care ar trebui operat, deoarece generează stări psihopatice și tulburări de potență. 2) Vă recomandăm spermograma. 3) Singur v-ați pus diagnosticul: **hemoroizi**. Ii puteți trata cu Hemorsal sau Hemorzon supozitoare 1-2/zi după o baie caldă (35-40°) locală sau pomadă în aceleași condiții. Evitați constipația prin Purgofen, Ciocolax, Sintolax, Peromag etc.

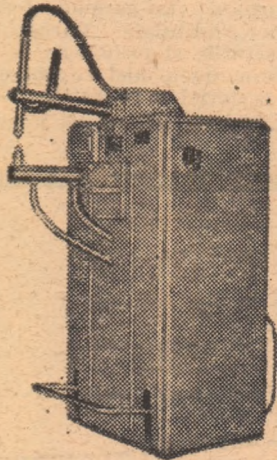
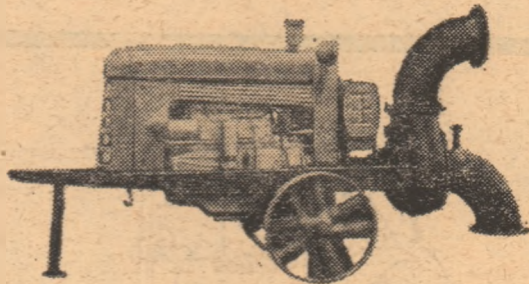
SARA B — Tr. Severin : Tulburările descrise se pot datoră, într-adevăr, unei epilepsii sau unei spasmodii. Repetați deci electroencefalograma și faceți-vă dozarea calciului în sînge, după care reveniți.

UZINA DE REPARAȚII GALAȚI

EXECUTĂ

pe bază de repartiție și comandă fermă următoarele produse :

- agregate de pompare tip D. 108—12
- mașină de punctat electrică
- nicovale tip : 63 kgr, 100 kgr, 150 kgr
- role simple și duble S. 80
- diverse piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole.

ELEGANT sau SPORT,
SOBRU sau în COLORIT CONTRAST,

costumul Dv.
va fi ales desigur
din produsele
fabricii textile

DOROBANȚUL PLOIEȘTI

CEREȚI
ÎNCĂLȚĂMINTEA
ȘI ARTICOLELE
DE MAROCHINĂRIE

DUMBRAVA

produse
de întreprinderea

13 DECEMBRIE-SIBIU

Reînnoiți abonamentele la

veac nou

Săptămînal în 12 pagini

'Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. și de către factorii poștali.

VIAȚA MODERNĂ

„Nu mai există bărbați adevărați...”

În ultima vreme în Occident au apărut câteva lucrări, cu semnificație de semnal de alarmă, pe tema omului în lumea contemporană burgheză. Ne-am oprit asupra celeia a medicului și sociologului vest-german Joachim Bodhamer, intitulată „Bărbatul modern. Trăsăturile și psihologia lui”, din care spicăm unele idei ce pot constitui un util material de reflecție.

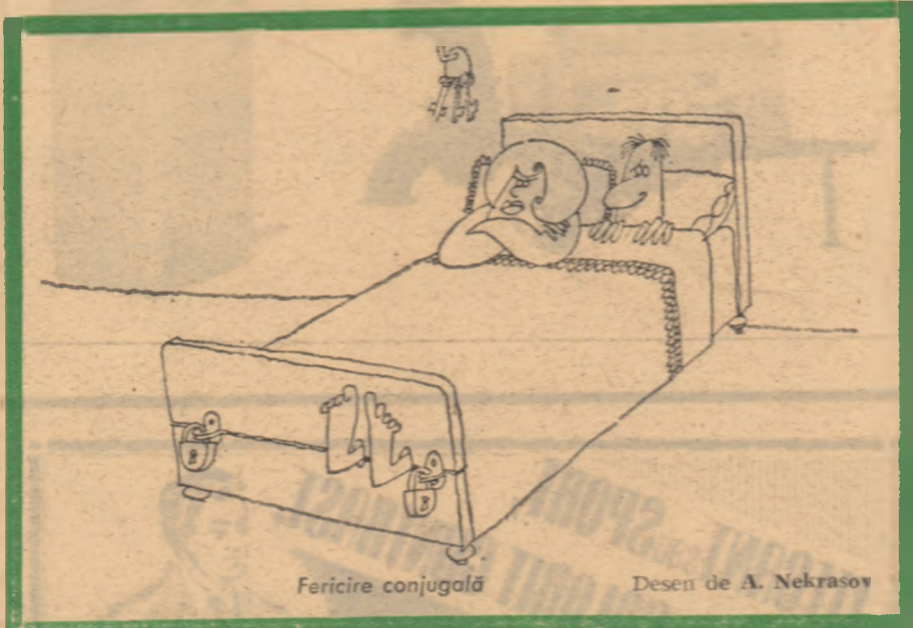
Bodhamer afirmă că în ultimele de-

nicizări care finalmente ucide omeneșul din el, făcându-l să nu-i mai poată oferi sprijinul pe care ea are dreptul să-l aștepte de la dînsul. De aici problema relațiilor dintre sexe în lumea contemporană tehnizată”.

Bodhamer păstrează același ton aspru și în capitolul „Un virtuoz al ireponsabilității”, în care abordează problema prieteniei.

Bărbatul modern este rareori capabil de prietenie — înțelege să a înțînirea și contopirea a două personalități originale, care se respectă reciproc. Ii place și înțelege numai o amicitie superficială.

Bărbatul modern — afirmă răspicat Bodhamer — este un virtuoz al ireponsabilității. „Am în vedere cunoscutul fenomen sociologic care face ca impenetrabila și complicata structură a lumii industriale să reducă la minimum competența profesională și, în consecință, responsabilitatea fiecăruia, în orice post s-ar afla. Ca rezultat al acestei scăderi a responsabilității, condiționate sociologic, pe care i-o impune omului mo-

Fericire conjugală

Desen de A. Nekrasov

cenii a apărut un tip de bărbat mediu al erei tehnice. Acest tip gîndește invariabil ca un specialist și procedează ca un experimentator, indiferent ce face: scrie versuri și romane, lucrează în aparatul public, construiește mașini sau caută noi piețe de desfacere. Gîndirea tehnică a devenit o formă atît de cuprinzătoare a autoexprimării lui spirituale, încît în relațiile cu lumea și cu oamenii, luați individual, se sprijină exclusiv pe categorii tehnice. El evită tot ce nu se încadrează în aceste categorii, tot ce nu poate fi rezolvat prin mijloace tehnice.

De aici o abdicare a simțului de răspundere care, după părerea lui Bodhamer, este de asemenea tipică pentru bărbatul mijlociu. Acest bărbat este oricînd gata să preia cu entuziasm toată răspunderea organizării și succesului unei producții, a funcționării ireproșabile a tehnicii, dar în schimb se teme de orice responsabilitate personală, de răspundere pentru alții.

Tendința sa de a se eschiva de la datoria de părinte și susținător — arată autorul — e generată și de alte motive, dar cauza principală e aceea că copilul este o ființă vie, ale cărei reacții sînt uneori imprezvizibile și al cărei suflet rămîne pentru tată o enigmă, oricît s-ar preface că propria sa odraslă nu mai are nici un secret pentru dînsul.

Și mai categoric devine Bodhamer cînd e vorba de relațiile dintre acest bărbat și femeie. Bărbatul mediu al erei tehnice — afirmă el — nu simte nici un fel de răspundere pentru sufletul ființei cu care își împarte viața. Acest fenomen e atît de răspîndit, pretinde Bodhamer, încît a devenit izvorul dezamăgirii, al atitudinii sceptice a femeilor de azi față de bărbați. Bărbatul n-a fost nicînd mai inventiv, mai energic în dobîndirea de bunuri materiale, nici odată cutezanța lui tehnică n-a fost mai eficientă, și totuși femeia răspunde tot mai des la această bravură tehnică cu o singură frază: „Nu mai există bărbați adevărați...”

Virtuți masculine ca sentimentul onoarei, cavalerismul, noblețea, generozitatea și bunătatea nu mai sînt azi socotite obligatorii nici pentru omul mediu, nici pentru reprezentanții așa-numitei elite; ele au devenit fantomatice, nereale, ceea ce, la rîndul său, face ca reprezentările despre bărbăție, despre esența ei să sufere mari modificări. „Azi nu mai știm cum trebuie să fie bărbatul adevărat, fiindcă la noi nu mai există un ideal după care să ne orientăm” — conchide Bodhamer.

Ca un corolar, misiunea femeii de a-l completa, de a-l corija pe bărbat n-a fost niciodată atît de importantă, de necesară și de grea. Femeia se străduiește să se adapteze bărbatului, „dar ar însemna să renunțe la însăși esența ei dacă i-ar trece prin minte să-l urmeze orbește pe drumul acestei teh-

nicizării care finalmente ucide omeneșul din el, făcându-l să nu-i mai poată oferi sprijinul pe care ea are dreptul să-l aștepte de la dînsul. De aici problema relațiilor dintre sexe în lumea contemporană tehnizată”.

dera sistemul în care trăiește și muncеște, apare acel dat psihologic care face ca bărbatul de azi să fugă de răspundere chiar în cazurile cînd ar putea — și ar fi obligat — să și-o ia”.

În sfîrșit, sumbrul tablou schițat de savantul vest-german mai este completat de o trăsătură: lipsa bunătății care la rîndu-i e strîns legată de o anumită cruzime a lumii burgheze contemporane. Subliniind tarele sistemului capitalist — rece, fără suflet, care-l transformă pe om într-un fel de armă tehnică. Bodhamer constată cu amărăciune: „Știm cu toții ce învechite par azi noțiunile ca bunătatea, bunăvoința, mîrînimia. A spune cuiva că-l om bun, înseamnă a-i spune că este un om foarte de treabă, dar slab și rămas în urmă. Boxerii au ajuns să fie idealul celor ce își ating scopul călcînd la figurat și la propriu pe cadavre, fără a-și consuma resursele sufletești pe sentimente și alte asemenea fleacuri, și jertfînd acestui scop esența lor umană; ba chiar, dacă e cazul, și esența umană a celor apropiați”.

Sînt tot atitea accente ce exprimă sincera îngrijorare a autorului pentru soarta omului din lumea capitalistă în care progresul tehnic, în loc să fie un mijloc de punere în valoare a imensului său potențial creator, duce la dezumanizare.

(După „Literaturnaia Gazeta”)

COMPONENTE ALE PERSONALITĂȚII

Mindria...

Se întîmplă uneori, ba cîteodată chiar destul de des, să avem de-a face cu oameni care, asemenea mitologicului Narcis, sînt îndrăgostiți de propria persoană, cad în extaz în fața propriilor talente. Dar mai bine să exemplificăm. Să luăm, de pildă, un tînăr cu constituția șubredă. Dacă, datorită perseverenței și antrenamentului, el reușește să devină un bun sportiv și să realizeze un record mondial, are toate motivele să fie mîndru. Mindria învingătorului incutează, însă, de a mai fi demn, dacă e folosită pentru a umili adversarul învins. Mai mult chiar, ea dovedește contrariul, adică lipsa ei.

Sau un alt exemplu. Ați avut desigur prilejul să vedeți cum un copil se retrage în sine, devine insolent, ba chiar rău, cînd e nedreptățit, atîns în demnitatea lui, atunci cînd e jignit pe nedrept

față de alți copii, sau învinuit de o faptă pe care nu a săvîrșit-o. Și e firesc să reacționeze astfel, căci nimic nu deformează mai mult sufletul copilului decît atingerea demnității. Din păcate, mînați de minie, adulții cad destul de des în această greșeală adresînd epitete ofensatoare care tocesc sensibilitatea și fac ca, la rîndul lor, copiii, viitori părinți, să devină grosolani cu odraslele lor. Și mai intervine și confuzia atunci cînd, după izbucnire, copiii li se recomandă să fie atenți cu camarazii și prevenitori cu cei mari. Ce poate fi însă mai dăunător decît cinismul, lipsa unei dragoste autentice, metodele improprii de educare.

Dar înainte de a încheia aceste rînduri, să spunem cîteva cuvinte și despre fidelitatea în căsnicie, despre constanța în dragoste și ele surse de demnitate, de mîndrie. Părinții care pot oferi copiilor astfel de exemple au, într-adevăr, cu ce se mîndri. Căci infidelitatea este una din marile drame ale vieții, cea mai mare nenorocire ce se poate întîmpla unui cămin care, indiferent dacă soții se despărț sau nu, dă un exemplu rău copiilor, a căror viață sufletească se poate face țîndări ca și a lor.

Oamenii care disprețuiesc demnitatea aduc un mare prejudiciu nu numai familiilor lor, ci întregii societăți. Or, fiecare dintre noi trebuie să contribuim la fericirea oamenilor, să luptăm pentru idealurile noastre și, în primul rînd pentru cel mai prețios dintre ele — demnitatea, mîndria de a fi om!

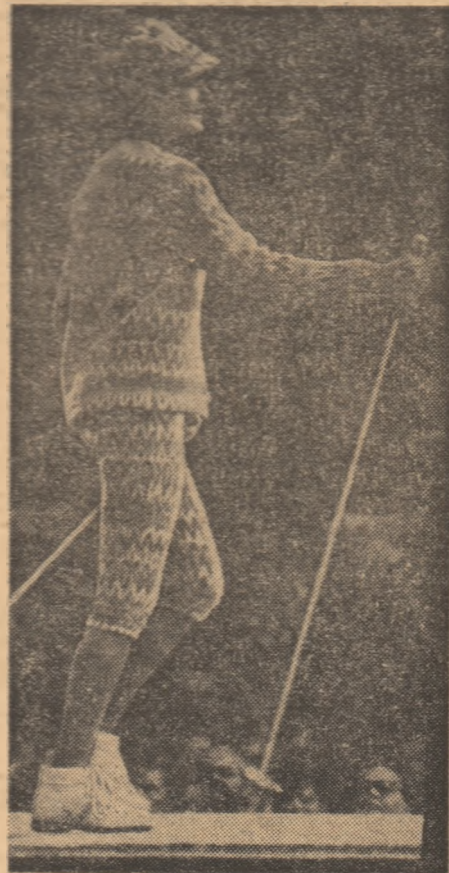
M. Ribnikov

MODĂ

Pe schiuri

Ce este un costum de schi? Simplitatea și „clasicismul” înseși: un pulover, un hanora, un pantalon și o căciuliță. Dar actualul sezon a adus noutăți și în acest domeniu, noutăți pornite din laboratoarele de creație ale Casei de Modă din Moscova: pantalonul golf cu scurtă executată din același material, ansamblu la care se poartă șosele tricotate de mîna din lînă în culori vii și costumul în întregime tricostat din lînă, compus din pantalonul „pescărești”, jachetă și șăpcuță. În privința modelului, fantezia nu are limite. Totul e să fie în culori cît mai vii.

Căci culorile vii ocupă un loc tot mai

Costumul de schi tricostat, noutate a acestui sezon

traiește în gama cromatică a garderobei sportive. Ele se armonizează cu peisajul hibernal, detașîndu-se net pe fondul alb al zăpezii, ca niște pete decorative.

Diferitele piese ale costumului de schi pot fi alese în aceeași gamă sau în culori contrastante. Tonurile vii sînt, bineînțeles, mai potrivite pentru tineri. Femeile mai vîrstnice și pline, e bine să prefere culorile neutre și să-și aducă aminte că o jachetă mai lungă le avantajează mai mult.

Dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
log dialog dialog dialo
og dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialo dialo

Un panar de suc de mere în treizeci de secunde, un pahar de suc de morcov într-un minut, cu toată aroma și vitaminele lor, iată performanțele mașinii-storcătoare construite la Fabrica de mașini Harkov

SPORT

Atletism... sub apă

Amatorii de sport nu se pot plînge de monotonie. Iarnă sau vară, vestea unei performanțe — reală sau numai imaginară, născută din dorința de epatare, face ocolul lumii. Nu de mult, un atlet austriac a executat un salt mortal pe schiuri, aterizînd în picioare calm și surizător; australianii au organizat concursuri de tăiere a lemnelor după toate legile întrecerilor sportive; tanzandezii au permis boxerilor să se folosească nu numai de mîini, ci și de picioare, iar americanii au mers mai departe, mutînd anumite discipline atletice... sub apă.

Ideea au avut-o studenții institutului tehnologic din Massachusetts. Ei au organizat pe fundul bazinului din parcul sportiv al institutului un concurs la care, spre surprinderea generală, s-au prezentat foarte mulți concurenți. Nimeni nu se aștepta să se găsească atîția temerari gata să se întrecă în mediul peștilor.

Exemplul atleților a fost contaminant. După ei s-au scufundat baschetbaliștii, boxerii, iar în Anglia deocamdată poloștii.

Pe cînd și un meci de fotbal sub apă?

K. Pravdin